

Havo Nederlandse taal

College-examen (onderwerp 1)

2019-1 Publieke omroep en tv-reclame

Opdracht B (beschouwing)

Zonder tv-reclame gaan we meer betalen

Opmerking [G1]: Deze titel past beter bij een betoog.

We hebben er allemaal last van: tv-reclame. Wanneer je net in de superspannende Spiderman film zit, wordt de film op het hoogtepunt afgebroken met een reclame over tandpasta. "Plas pauze", roep je, maar wanneer je terug komt, zie je dat de reclames nog steeds bezig zijn. Na nog vijf minuten gewacht te hebben begint eindelijk de spannende film weer. Tien minuten later herhaalt zich het reclameritueel.

Opmerking [G2]: O: plaspauze

Opmerking [G3]: O: terugkomt

Opmerking [G4]: O: Foutieve beknoppte bijzin. Oplossing: *We moeten nog vijf minuten wachten totdat de spannende film weer begint.*

Van je vader krijg je horen: "Vroeger waren er bijna geen reclames. Ze duurden heel kort. Maar toen was er natuurlijk ook minder te zien op tv." Waarom laten ze dan tegenwoordig om de tien minuten reclames zien? Zouden reclames afgeschaft moeten worden?

Opmerking [G5]: Stel bij een beschouwing slecht één vraag. Als je twee vragen stelt, is de kans groot dat het vervolg van de beschouwing ontspoort. Je moet immers een visie en argumenten geven bij een hoofdvraag.

Miljoenen euro's

Ten eerste: tv-zenders zullen veel geld mislopen zonder reclame. NTR-directeur Paul Römer zegt: "Als de reclame van de publieke zenders verdwijnt, loopt de omroep 180 tot 200 miljoen euro mis. Dat zou voor een deel moeten worden betaald uit belastinggeld." Hier zit men natuurlijk niet op te wachten aangezien we al erg veel geld kwijt zijn aan de andere, primaire levensbehoeften zoals boodschappen en ziektekosten.

Opmerking [G6]: De weergave van dit citaat is onjuist. Alleen de laatste zin is een citaat van Römer.

Opmerking [G7]: Stijl: spreek de lezer consequent aan en gebruik niet in een zin *men* en *we*.

Ten tweede: met een tv-abonnement of een abonnement op bijvoorbeeld Netflix of Videoland omzeil je het hele reclame gebeuren. Ook kun je gemakkelijk je programma, serie of film op pauze zetten of doorspoelen op het gewenste moment. Je hoeft niet meer te wachten tot de reclame begint om naar de wc te gaan. Deze abonnementen kosten ongeveer een tientje in de maand. Dat is beter dan een belastingverhoging die meer kost dan dat tientje, wanneer ze de reclames afschaffen.

Opmerking [G8]: O: reclamegebeuren

Opmerking [G9]: O: vage verwijzing

Wasmiddelenreclames.

Natuurlijk zit er ook een groot voordeel aan het afschaffen van tv-reclames op de publieke omroep. "De tijd die nu nog wordt opgevuld door irritante wasmiddelenreclames en onbegrijpelijke aanprijzingen van saaie middenklassers kan dan worden ingenomen door inhoudelijke programma's."

Opmerking [G10]: I: geen punt achter een kopje

Opmerking [G11]: Geef het citaat autoriteit door te vermelden dat Tim Jansen dit schrijft op www.hpdetijd.nl.

Opmerking [G12]: O: reden

Maar is dit wel zo'n goed idee? Reclames hebben nog een rede dat ze er zijn, namelijk dat ze mensen hun producten kunnen laten zien en hopen dat bepaalde doelgroepen geïnteresseerd raken en het product kopen. Jongeren bijvoorbeeld, die lezen niet de nieuwste folder van Kruidvat om te zien of er nog leuke producten in de aanbieding zijn. Wanneer ze 's avonds een film kijken, en de reclames worden afgeschaft, kan Kruidvat deze jongeren al niet meer bereiken. Dit is slecht voor

Opmerking [G13]: O: 's avonds

winkels. Ook komen er weleens belangrijke, korte reclames voorbij zoals 'Geld lenen kost geld'. Iedereen kent die zin en die informatie blijft toch in je achterhoofd zitten.

Wereld zonder reclames

De wereld is enorm beïnvloed door de opkomst van internet en televisie. Het is al zo ver gekomen dat het alleen maar groter en groter zal worden. Een wereld zonder internet en televisie? Nee, daar willen veel mensen niet aan denken. Ook in de komende generaties zal dit niet gebeuren.

Opmerking [G14]: Structuur: geef een samenvatting van de visie van voor- en tegenstanders.

Tv-reclames zullen blijven bestaan. Ze zullen vast minderen, maar op dit moment kunnen we niet zonder de reclames. Er zitten te veel nadelen aan het afschaffen van reclames op de publieke omroep. Wel zijn er oplossingen voor als de reclames je toch te veel worden: ga naar buiten. Naar vrienden, fietsen, varen, rijd ergens naar toe. Zit niet de hele dag achter die schermen. Al zal dit moeilijk zijn, omdat tegenwoordig in elk café, in elke bar en zelfs in sportscholen tv's hangen waar ook, net als thuis, reclames voorbij komen.

Opmerking [G15]: Structuur: volg de opdracht en geef duidelijk aan dat je hier je eigen mening geeft.

Opmerking [G16]: O: naartoe

Opmerking [G17]: O: voorbijkomen

554 woorden.

Opmerking [G18]: Vermeld altijd het aantal woorden. De titel en de tussenkopjes tellen mee. Als je te veel of te weinig gebruikt, levert dat puntenaftrek op.

Opmerkingen:

- In de marge van deze tekst staan opmerkingen. Als je deze niet ziet staan, heb je het bestand waarschijnlijk geopend via een iPad.
- Er worden punten afgetrokken voor O (= overige fouten) en I (= interpunctiefouten).
- Er worden punten afgetrokken als je je niet houdt aan de woordgrens (600-750 woorden).
- Maak gebruik van signaalwoorden om de structuur van de tekst aan te geven.
- In de inleiding ontbreekt bij het beschrijven van het verschijnsel het element *afhankelijkheid van reclame-inkomsten*.
- Geef in alinea 3 duidelijker aan dat je hier de visie van voorstanders van het tv-reclame bespreekt.
- Je beschouwing wordt beter als je je niet beperkt tot *ten eerste* en *ten tweede*, maar bijvoorbeeld schrijft: *een eerste argument om reclame op tv te handhaven is dat ...* en *een volgend argument is dat ...*
- Geef in alinea 5 duidelijker aan dat je hier de visie van tegenstanders van het tv-reclame bespreekt.
- In alinea 6 ontspoort de beschouwing. Bij de visie van tegenstanders van tv-reclame geef je geen tweede argument, maar stel je een vraag. Vervolgens weerleg je in feite het argument van de tegenstanders. Een weerlegging hoort thuis in een betoog.
- De inhoud van alinea 7 beantwoordt niet aan de opdracht. Er moet een korte samenvatting staan van de argumenten van voor- en tegenstanders.
- De inleiding en het slot zijn te lang in vergelijking met het middenstuk. Ideaal is de evenwichtige verdeling: middenstuk 2/3 van het aantal woorden, inleiding 1/6, slot 1/6.